

2

Vores valg

Ugens vers

"Men hvis det er jer imod at dyrke Herren, så vælg i dag, om I vil dyrke de guder, jeres fædre dyrkede på den anden side af floden, eller amoritternes guder, i hvis land I bor. Jeg og mit hus vil tjene Herren" (Jos 24,15).

Introduktion

Har du lagt mærke til, at livet er fuldt af valgsituationer? Man kan næsten sige, at det, vi foretager os hele dagen, fra vi står op, til vi går i seng, er at træffe valg. Vi foretager så mange valg, at vi ofte ikke engang lægger mærke til det. Vi gør det bare.

Nogle valg er enkle og bliver til og med en vane, mens andre er livsforvandlerende og kan have evige konsekvenser, ikke alene for os selv, men også for vores familier.

Det er derfor vigtigt, at vi gennemtænker vores valg, især dem, der kan få indvirkning på os selv og vores familie ikke kun i resten af vores eget liv, men også i vores familiemedlemmers liv.

Hvor mange af os har foretaget valg, vi fortryder? Hvor mange lever i dag med følgerne af forkerte valg, vi foretog for længe siden? Heldigvis er der tilgivelse. Der er frelse. Og sårene fra de værste beslutninger kan læges.

I denne uge skal vi i meget bred forstand se på de valg, vi foretager, hvordan vi bør foretage dem, og hvilken indflydelse disse valg kan have på os selv og vores familier.

Ugens tekster

- Ef 1,1-4
- Matt 22,35-37
- Matt 7,24-25
- Ordsp 18,24
- 1 Kor 15,33
- Præd 2,1-11

En fri vilje, frie valg

Nogle kristne tror, at Gud har udvalgt nogle mennesker til at blive frelst, til og med før de blev født. Det betyder, at de, som til sidst går fortabt, gør det, fordi Gud i sin visdom (hævder de) foretog det valg, at disse mennesker skulle fortabes. Det betyder, at et sådant menneske vil blive fordømt, uanset hvilke valg det foretager.

Heldigvis er dette ikke en teologi, vi som syvendedags adventister accepterer. Vi tror, at Gud kalder alle, og at han fra evighed har udvalgt dem, som kommer til tro på Jesus til at blive frelst.

Ef 1,1-4
Tit 1,1-2
2 Tim 1,8-9

Hvad fortæller disse vers om at være udvalgt af Gud og om, hvornår Gud tog den beslutning?

Ikke alle mennesker bliver frelst (Matt 25,41). Gud kalder alle og ønsker, at alle skal blive frelst (Tit 2,11); men han har givet os friheden til at vælge. Det betyder, at vi også kan vælge at sige nej til Gud.

Matt 22,35-37

Hvad lærer disse vers om frihed til at vælge?

Gud tvinger ingen til at elske ham. Kærlighed er ikke kærlighed, hvis den ikke er frivillig. Man kan sige, at Bibelen er beretningen om, hvordan Gud gør alt for at vinde fortabte menneskers hjerter, men uden at tvinge nogen. Dette ses allertydeligst i Jesu liv og gerning. Vi ser, hvordan mennesker ved at bruge deres frihed til at vælge reagerede på ham. Nogle blev draget til ham; andre ønskede ham død.

Gud har kaldet os til frelse; men i sidste ende er vi nødt til at vælge at tage imod hans frelse. Af alle de valg, vi foretager i livet, er der ingen tvivl om, at vores valg om at tjene Gud eller ej er det, der har de største konsekvenser for os og dem, vi har indflydelse på (fx vores nærmeste familie).

De rette valg

Vi ved alle godt, hvor vigtigt det er at foretage de rette valg. Og vi ved også, hvilke negative følger forkerte valg kan få på vores eget og andres liv. Spørgsmålet er, hvordan kan vi vide, hvordan man foretager de rette valg?

Følgende bibelvers giver nogle generelle trin, der kan hjælpe os i vores ønske om at tage de rette beslutninger. Hvori består disse trin?

1. 1 Thess 5,17; Jak 1,5
2. Es 1,19; Matt 7,24-25
3. Sl 119,105; 2 Tim 3,16
4. Ordsp 3,5-6; Es 58,11
5. Ordsp 15,22; 24,6

Det er vigtigt for alle vores vigtige beslutninger, at vi søger Gud i bøn, at vi sikrer os, at vores valg ikke på nogen måde vil føre til overtrædelse af Guds lov eller principperne i hans ord. Det er vigtigt at have tillid til Gud, at overgive vores valg til ham. Det vil sige, at vi må bede om, at vores valg må herliggøre Gud, og at vi er rede til at opgive vores egne ønsker, hvis de går imod hans plan for vores liv. Ofte kan vise rådgivere være en stor hjælp, når vi skal tage en beslutning. Og til sidst ved vi, at Gud elsker os og ønsker det bedste for os. Hvis vi i tro og ydmyghed overgiver vores liv til ham, kan vi gå fremad i tro med de valg, vi foretager.

Hvordan træffer du vigtige beslutninger i dit liv? Hvilke (hvis nogen) åndelige trin følger du, når du skal foretage dine valg?

Til at
tænke over

Valg af venner

Et af de vigtige valg vi foretager er valg af venner. Ofte planlægger vi ikke at blive venner med nogen. Venskaber opstår naturligt af sig selv, når vi tilbringer tid sammen med andre, som holder af de samme ting, som os.

Ordsp 12,26;
17,17; 18,24;
24-25

Hvilke principper ser vi her med hensyn til at vælge venner?

Hvis vi ønsker at have venner, må vi selv være venlige. Af og til er mennesker alene, fordi deres gnavne, negative holdning skubber andre væk. "Selv de bedste af os har disse ukærlige træk; og når vi vælger venner, bør vi vælge dem, der ikke vil tage afstand fra os, når de opdager, at vi ikke er fuldkomne. Der kræves gensidig overbærenhed. Vi bør elske og respektere hinanden på trods af de fejl og ufuldkommenheder, vi ikke kan undgå at opdage; for dette er i overensstemmelse med Kristi Ånd. Vi bør opøve ydmyghed, lære ikke at stole for meget på os selv og have en tålmodig mildhed over for andres fejl. Det vil dræbe al vores snæversynede selvished og gøre os overbærende og storsindede" (Ellen White, *Pastoral Ministry*, s. 95).

En af de bedst kendte beretninger om venskab er den om David og Jonatan. Hvis Saul, Israels første konge og Jonatans far havde været trofast og lydige, kunne hans kongedømme have varet i mange generationer, og Jonatan kunne have efterfulgt ham på tronen. Men da Saul viste sig uværdig til sit kald, valgte Gud i stedet David som Israels nye konge og fratog Jonatan det, der ellers retmæssigt skulle have været hans. Vi ser her et klart eksempel på, hvordan forkerte valg hos et familiemedlem (Saul) fik følger for et andet familiemedlem (Jonatan).

Men Jonatan var ikke vred eller jaloux på David. I stedet valgte han at hjælpe David ved at beskytte ham mod sin far Sauls vrede. "Jonatan følte sig tæt knyttet til David, og han elskede ham lige så højt som sig selv" (1 Sam 18,2). Her har vi et mægtigt eksempel på ægte venskab.

**"Far ikke vild! Slet omgang fordærver gode sæder" (1 Kor 15,33).
Hvordan har din egen erfaring været mht. venner, også dem, som ikke havde til hensigt at skade dig, men kom til at gøre det alligevel?
Hvordan kan forkerte valg af venner skade vores familieforhold?**

Til at
tænke over

Valg af ægtefælle

Hvis det er vigtigt at vælge sine venner med omhu, er det endnu vigtigere at være omhyggelig, når man vælger sin kommende ægtefælle. Adam var velsignet med, at Gud skabte hans livsledsager med sine egne hænder ud fra Adam selv. Adams valg var let; for Eva var kun den eneste kvinde, men hun var også en fuldkommen kvinde. Resten af os har det lidt vanskeligere; for ingen af os er fuldkomne, og der er mange flere at vælge mellem.

Men fordi valget af ægtefælle er vigtigt, har Gud heller ikke undladt at give os vejledning på dette område af livet. Ud over alle de vigtige trin, vi så på i mandagsafsnittet, er der nogle mere specifikke trin at følge i spørgsmålet om ægteskab. (Vi skal se mere nøje på hele spørgsmålet om ægteskab i lektion 6.) Bortset fra valget om at tjene Gud er spørgsmålet om valg af ægtefælle næsten altid det mest afgørende valg i de flestes liv, det der har de største konsekvenser.

Sl 37,27; 119,97
1 Kor 15,33
Jak 1,23-25

Hvilke generelle råd finder vi i de følgende tekster, som kan og bør anvendes af dem, der leder efter den rigtige partner at gifte sig med?

Udover at lede efter den rette person at gifte sig med, skal du selv først være den rigtige person. "Derfor: Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem" (Matt 7,12). Man kan finde en fantastisk eventuel ægtefælle, som har alle de egenskaber, man måtte ønske, men hvis den, der ønsker gode egenskaber i andre selv mangler dem, vil der opstå problemer.

Dette er ikke noget nyt hverken i ægteskabet eller i tilværelsen generelt. Paulus bruger en hel del tid i begyndelsen af Romerbrevet på at tale til dem, som fordømmer andre for at gøre det, som de også selv er skyldige i. Eller som Jesus sagde: "Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje?" (Matt 7,3).

Til at
tænke over

Hvor ofte ønsker du, at andre (måske din ægtefælle) har egenskaber, som du faktisk ikke selv har? Tænk over det.

Valg af livsvej

På et eller andet tidspunkt er vi nødt til at vælge, hvad vi ønsker at gøre med vores liv mht. arbejde eller karriere. Med mindre vi har arvet en masse penge eller arbejder fuld tid hjemme med at passe hus og familie, er de fleste nødt til at vælge, hvordan de skal tjene til livets ophold.

Vi lever selvfølgelig alle under visse forhold, der i stor grad kan begrænse vores valg mht. karriere. Men indenfor den sfære, vi lever i, kan vi foretage valg i forhold til vores arbejde, som især i forhold til vores vished om frelse i Jesus Kristus, kan tilføre vores tilværelse større mening og mål. Vi kan altså med andre ord gøre alt, hvad vi gør, til Guds ære.

Præd 2,1-11

Hvilken fejl begik Salomo, og kan vi lære noget af det i dag?

Det er ikke nødvendigt at være rig for at blive fanget i den samme fælde, som Salomo gjorde. "For kærlighed til penge er roden til alt ondt; drevet af den er nogle blevet ført bort fra troen og har voldt sig selv mange smerter" (1 Tim 6,10). Man kan være fattig og elske penge lige så meget som en, der er rig.

Det er rigtigt, at vi har brug for at tjene til livets ophold, men uanset hvor meget eller lidt vi tjener, må vi ikke gøre jagten efter rigdom til det vigtigste i livet. Mange familier har lidt under følgerne af en far, der var så besat af at tjene penge, at han forsømte sin familie for at blive rig. Hvor mange børn eller ægtefæller ville ikke have foretrukket en mere beskeden tilværelse i stedet for et manglende forhold til deres far?

Fra skabelsen var det Guds hensigt, at arbejde skulle være en del af tilværelsen (1 Mos 2,15). Faren opstår, når vi gør vores arbejde til det vigtigste i vores liv, eller det bliver et middel til kun at skaffe os selv stor rigdom. Det var den fejl, Salomo begik. Han søgte efter mening i den side af tilværelsen, og selv om meget af det førte til en vis grad af tilfredsstillelse, opdagede han til sidst, at det var tomhed.

Til at
tænke over

Hvor mange mennesker ønsker ved afslutningen af deres liv, at de havde tilbragt mere tid på kontoret og mindre tid sammen med deres familie?

Til videre studium

Overalt i Bibelen opdager vi, at vi mennesker har frihed til at vælge. Selv Adam og Eva havde det før syndefaldet (1 Mos 3), og desværre valgte de forkert. Hvis syndfrie, fuldkomne skabninger kunne misbruge deres frihed til at vælge, hvor meget lettere er det ikke for skabninger som os, der er gennemsyret af synd, at gøre det?

Vi må også huske, at friheden til at vælge er netop det – frihed, og det betyder, at uanset hvor stort pres vi udsættes for, behøver vi ikke at vælge det forkerte. Gennem Guds kraft, der arbejder i os, kan vi foretage de rette valg med den frihed, som Gud har givet os. Det er derfor vigtigt, at vi nøje overvejer vores beslutninger, især dem der kan få indflydelse på vores familieliv. Kain brugte sin frihed til at vælge at slå sin bror ihjel, og det fik frygtelige konsekvenser for hans familie. Josefs brødre brugte deres frihed til at vælge at sælge ham som slave, og det ødelagde deres fars liv. "Han genkendte den og udrød: 'Det er min søns kjortel! Et rovdyr har ædt ham! Josef er blevet sønderrevet!' Så flængede Jakob sine klæder og lagde sæk om lænderne, og han sørgede over sin søn i lang tid. Alle hans sønner og døtre kom for at trøste ham, men han ville ikke lade sig trøste og sagde: 'I sorg vil jeg gå ned i dødsriget til min søn.' Og hans far græd over ham" (1 Mos 37,33-35).

Overalt i Bibelen kan vi ligesom i tilværelsen finde eksempler på, hvordan familiemedlemmers frihed til at vælge indvirker på andre, som fx Kora, Datan og Abiram (4 Mos 16,1-32: se også Dan 6,23-24; 1 Mos 18,19).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Hvordan har du brugt din frihed til at vælge? Hvad fortæller det om dig selv og dit forhold til Gud og til andre? Hvilke af de valg, du foretog, ville du ønske, at du kunne lave om?**
- 2. Hvilke bibelske personer foretog forkerte valg, og hvilke konsekvenser fik det for deres familier? Hvad kan vi lære af deres fejl?**
- 3. Vi har alle foretaget valg, vi fortryder. Hvorfor er evangeliet til så stor trøst i de situationer? Hvilke bibelske løfter kan du gøre brug af, når du føler dig ulykkelig og skyldig over forkerte beslutninger?**
- 4. Hvilke råd ville du give, hvis nogen spurgte dig om råd mht. ægteskab? Hvilke principper fra Guds Ord kan du henvise til for at hjælpe dem til at foretage det rette valg i en så vigtig situation?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Find evt. en eller flere bibelske personer, som stod over for afgørende valg i livet, som fx patriarkerne Abraham og Jakob, store skikkelser som Samuel, eller disciple som Peter og Judas.
  - I hvor høj grad var deres valg betinget af deres personlige baggrund, fx deres opvækstmiljø? Eller spillede arv og miljø ingen rolle for deres valg?
- Tænk over beretningen om "den fortabte søn" i Luk 15,11-32.
  - Hvorfor forlod hans "venner" ham? Hvad havde han gjort for at få dem?

Personligt kristenliv

- Hvilke valg i livet er mest afgørende for min tilværelse?
  - Valget af ægtefælle, job, eller tro?
- Hvilken indflydelse har mit valg om at blive/være kristen for
  - Mit valg af job?
  - Mit valg af venner?
  - Mit valg af ægtefælle?
- Hvad betyder det, hvis jeg, når jeg bliver kristen, allerede har
  - Et job, der skaber problemer for min kristendom?
    - Skal jeg "omskoles", finde et nyt job?
  - Ikke-kristne venner?
    - Skal jeg "slippe" dem?
  - En ikke-kristen ægtefælle? Eller en ægtefælle, som ikke er adventist?
    - Skal jeg lade mig skille, påtvinge min religion, respektere hans/hendes valg?

Mødet med dagligdagen

- Tænk over mennesker, du møder, og de forskellige typer af fællesskab, du oplever.
- Vil du gå på kompromis med dine officielle moralske normer for at forblive i et fællesskab? For at sikre, at du har venner? Undgå ensomhed?
- Kan man som kristen blive/forblive en god ven også mod mennesker, hvis livsholdning og værdier måske er forskellige fra dine?

Uddybende
spørgsmål

- Hvordan sikrer jeg bedst, at mine beslutninger er i overensstemmelse med Guds vilje?
  - Skal jeg vente, til jeg føler, at Gud er med mig?
  - Kan jeg forvente, at Gud giver mig et præcist, specifikt svar?
  - Hvilke principper skal jeg følge for at træffe mine valg?
- Hvad mener vi, når vi siger, at Gud har givet os en "fri vilje"?
  - Er vi fuldstændig fri til at vælge Gud når som helst?
  - Er det os, der ved at vælge Gud frelser os selv?

Til eftertanke

En mand søgte hele sit liv efter den fuldkomne ægtefælle. Desværre: da han fandt hende, søgte hun efter den fuldkomne ægteemand!

Ord og udtryk

Som adventister har vi forsøgt at tage afstand fra læren om, at Gud har forudbestemt bestemte mennesker til frelse og andre til fortabelse. Denne såkaldt "dobbelte forudbestemmelseslære" blev forkyndt af både Calvin og Luther, om end Luthers nærmeste og hans efterfølgere distancerede sig fra Calvinisternes ekstreme synspunkt.

Omvendt er det vigtigt for os at afvise, at vi er i stand til at bidrage til vores egen frelse, altså at vores "frie vilje" er et frelsesmiddel. Med baggrund i teologen og reformatoren Jacob Arminius (1560-1609) har adventistteologer skelnet mellem Guds "kaldende nåde" og Guds "frelsende nåde". Mennesker ledes kun til det punkt, hvor de har frihed til at vælge Gud, altså kan bruge deres frie vilje, fordi Gud allerede ved sin Helligånd har kaldt på det og arbejdet med dets sind. Det er altså alene på grund af Guds nåde og indgriben i vores liv, at vi har muligheden for at vælge og således ikke bare blive kaldt, men også frelst – også det er af Guds nåde (Ef 2,8).

